

Kdo získá tři zlaté vlasy děda Vševěda? Vítěze popularizační soutěže Český VŠEVĚD vyberou diváci

4.12.2023 - | Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava

O titul se utká 6 finalistů a finalistek a to v Komorním sále Fakulty umění v City Campusu Ostravské univerzity. Nechte se vtáhnout do vědeckého světa, zapomeňte na nudu a užijte si večer plný vědecké zábavy a science slamu.

Když smícháte stand-up, slam a vědu, vznikne vám finále Český VŠEVĚD 2023. Závěrečná popularizační show pod hlavičkou Noci vědců startuje ve středu 6. prosince v 19:00. Půjde o vědeckou přehlídku různorodých témat, během které se představí 6 finalistů a finalistek s citem pro humor i vědu – ti předtím prošli celorepublikovým výběrem publika i odborné poroty. Svě vystoupení chystají celkem 3 vědkyně a 3 vědci z různých koutů České republiky: Jitka Burešová (Technická univerzita v Liberci), Jan Exner (Univerzita Karlova), Simon Klinga (Education42morow), Kateřina Mikulcová (Ostravská univerzita), Oldřich Motyka (VŠB – Technická univerzita Ostrava) a Kristýna Schuchová (Akademie věd ČR).

Vstup na finálový galavečer je zdarma, jen je potřeba si předem zarezervovat místo: <https://www.nocvedcu.cz/vseved>. Galavečer se bude konat v Komorním sále Fakulty umění v City Campusu Ostravské univerzity. O vítězi rozhodnou diváci přímo v sále a výherkyně či výherce si kromě titulu Český VŠEVĚD 2023 odnese také tři zlaté vlasy děda Vševěda.

Polovinu finalistů tvoří vědkyně a vědci z Ostravy

Silné zastoupení na finálovém večeru Českého VŠEVĚDa bude mít Ostrava. „Velmi nás těší, že v konkurenci dalších 28 vědců a vědkyň uspěli právě tři ostravští. Vychutnají si tak domácí atmosféru, která pro ně může být trochu výhodou, ale uvidíme, jestli je kvůli tomu nepřepadne tréma,” komentuje obsazení ostravskými finalisty Petra Halíková, mluvčí VŠB – Technické univerzity Ostrava. Do finále se dostali hned 3 popularizátoři a popularizátorky z místních dvou univerzit a z Ústavu geoniky AV ČR. Jednou z nich je Kateřina Mikulcová z Fakulty sociálních studií Ostravské univerzity. „Soutěž vnímám především jako ohromnou výzvu a příležitost k upozornění na témata ze sféry společenských věd, o nichž se ve veřejném prostoru příliš nemluví, jako je třeba dětské bezdomovectví. Také je to výzva pro mě jako akademičku přemýšlet o tématech mého výzkumu jinak než v zajištěném systému vědeckého jazyka,” uvádí soutěžící Kateřina Mikulcová. Z postupu do finále měla velkou radost, ale nastoupila také nervozita, jak finálové vystoupení pojmout.

Na přípravu nebyla ale Kateřina Mikulcová ani další finalisté sama. V průběhu listopadu absolvovali všichni soutěžící 3 školení v dovednosti science slamu, aby se s tímto popularizačním formátem pořádně seznámili a dokázali si své představení perfektně přichystat. A ačkoliv je časová vytíženost všech vědců a vědkyň velká, využívají k tomu každé volné chvíle. „Přípravy probíhají v mezerách mezi výukou, experimenty a rodinou, takže hekticky. Snažím se zapracovat zpětnou vazbu, kterou jsem dostal na školení a zároveň tomu dodat vlastní charakter,” uvádí další ostravský vědec Oldřich Motyka z VŠB – Technické univerzity Ostrava. Stejně jako v jeho finálovém videu se můžou diváci těšit na rostlinu Huga nebo na vánoční stromky, kopřivu a mech, protože právě ti moc dobře vědí, co dýcháme.

Třetí ostravskou účinkující v rámci finálového večera bude Kristýna Schuchová, která působí jako postdoktorandka v Ústavu geoniky Akademie věd ČR a v rámci svého finálového vystoupení představí svět opuštěných břidlicových lomů, starých důlních děl a monumentálních hald, kde se časem vyskytují geomorfologické formy a procesy, jejichž rozmanitost je srovnatelná s jinými podzemními geosystémy, jako jsou jeskyně. Z tohoto pohledu zůstávají stará důlní díla nedostatečně prozkoumána, což vede k podceňování jejich významu v krajině světa.

Finalisté dorazí z Liberce, Prahy a Brna

Na finále dorazí také popularizátoři a popularizátorky z dalších koutů země. Například z Liberce přijede Jitka Burešová, která se do soutěže přihlásila, aby své vědecké téma více vysvětlila veřejnosti. *„Dlouhodobě se věnuji vlivu online marketingové komunikace značek na děti. Do Vševěda jsem se přihlásila, protože chci toto téma přiblížit široké veřejnosti a formát soutěže mě velmi zaujal,”* zmiňuje Jitka Burešová z Technické univerzity v Liberci. A přiznává, že formát science slamu je pro ni novinka: *„Přeci jenom jsem zvyklá přednášek v rozsahu 90 minut, a ne chystat populárně naučnou scénku na 6 minut. Jsem ve fázi pilování scénáře, tak uvidím, jak to dopadne”.*

Prahu ve finále Českého VŠEVĚDa zastoupí Jan Exner z Právnické fakulty Univerzity Karlovy. Jako lektor Antidopingového výboru se snaží o to, aby si sportovci osvojili hodnoty boje proti dopingu, respektovaly je a ideálně žádné tresty nedostávali. V rámci výzkumu se zaměřuje na to, zda je zákaz sportovní činnosti na čtyři roky přiměřeným trestem za první úmyslný doping. Dle jeho slov by i boj za čistý sport měl být fér, neměl by se z něho stát hon na čarodějnice a první trest by neměl být likvidační.

Šestým soutěžícím je nejmladší účastník Simon Klinga, který představí téma kosmonautiky. Mladý brněnský gymnazista neskrývá své nadšení pro vědu. Je členem raketového týmu Space Carrots a účastnil se také nejdelší studentské simulované mise k Marsu v celé Evropě. V soutěži Český VŠEVĚD se rozhodl zastupovat organizaci, která jej k Rudé planetě vyslala. V rámci neziskovky Education42morrow si klade za cíl předat své znalosti dál a představit na finále své vesmírné téma.

Finálová show startuje už ve středu 6. prosince v 19:00 (budova bude otevřena už v 18:00) a už po dvou hodinách bude znám vítěz či vítězka. V rámci doprovodného programu si pro diváky připravili demonstrátoři z Dolní oblasti Vítkovice představení s vybuchujícími experimenty.

Na jaře měli popularizátoři a popularizátorky z celé republiky příležitost přihlásit se do soutěže Český VŠEVĚD. Zájem projevilo 31 vědců a vědkyň, kteří museli splnit několik kritérií: video natočené na mobilní telefon o stopáži do 150 vteřin, bez střihu a na téma Tajemství. Půl roku pak sbírali jednotlivé hlasy veřejnosti, přičemž do složení finálové šestice zasáhla také odborná čtyřčlenná porota složená z Vladimíra Piskaly z redakce vědy České televize a tří loňských finalistů VŠEVĚDa.

Český VŠEVĚD je popularizační soutěž Noci vědců, která se s podporou jednadvaceti univerzit zrodila v roce 2022. Jejím hlavním cílem je představit veřejnosti české vědce a jejich pracoviště, univerzity, vědecké i jiné vzdělávací instituce. Titul Český VŠEVĚD 2022 patří Evě Bílkové z Ostravské univerzity, která nadchla publikum svou vášní pro vážky. Na druhém místě se umístil František Mach ze Západočeské univerzity v Plzni a na třetím místě Veronika Mokrejšová z Vysoké školy ekonomické v Praze.

<https://www.vsb.cz/magazin/cs/detail-novinky?reportId=46424>